

Nr 67.

Ankom till riksdagens kansli den 24 maj 1924 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i kungörelsen den 15 juni 1923 (nr 265) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst m. m. jämte i ämnet väckta motioner, allt i vad rör jordbruksärenden.

(1:sta avd.)

I en till riksdagen den 2 januari 1924 avlåten proposition, nr 5, har Kungl. Maj:t under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels antaga propositionen bilagt förslag till kungörelse angående vissa ändringar i kungörelsen den 15 juni 1923 (nr 265) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst;

dels ock besluta,

att till befattningshavare vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk, statens domäner, flottans pensionskassa samt statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. dyrtidstillägg för budgetåret 1924—1925 skall utgå av de medel, av vilka verkets eller institutionens omkostnader i övrigt bestridas,

samt att, där arbetslönerna vid arméns och marinens verkstäder och fabriker m. fl. anläggningar äro uppdelade i grundlöner och dyrtidstillägg, kostnaderna för dyrtidstilläggen skola bestridas från vederbörande underhålls- eller anskaffningsanslag.

Ifrågavarande proposition, vilken hänvisats såvitt den angår pensionsväsendet till bankoutskottet och i vad den rör jordbruksärenden till jordbruksutskottet, har i övrigt hänvisats till statsutskottet.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till ovanberörda statsrådsprotokoll.

Vidare har Kungl. Maj:t i den till riksdagen den 2 januari 1924 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1924—1925 under nionde huvudtiteln föreslagit riksdagen *dels* under punkt 124 att till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare vid statens reproduktionsanstalt anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 4,060 kronor att utgå i första hand av inkomster av anstalten, *dels ock* under punkt 158 att till bestridande av kostnader för dyrtidstillägg åt befattningshavare vid andra verk och institutioner än

statens reproduktionsanstalt anvisa för budgetåret 1924—1925 under nionde huvudtiteln ett extra förslagsanslag av 1,250,000 kronor.

Motioner.

I anledning av proposition nr 5 hava inom riksdagen väckts följande motioner, vilka i vad de röra jordbruksärenden hänvisats till jordbruksutskottet, nämligen:

1) nr 195 i första kammaren av herrar *Johansson, Johan*, och *Nilsson, Alexander*, likalydande med nr 319 i andra kammaren av herr *Petersson* i Broaryd *m. fl.* vari hemställdts, att § 2 i kungörelsen den 15 juni 1923 (nr 265) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst måtte upphöra att gälla samt att §§ 3 och 4 i samma kungörelse måtte i nedan intagna delar erhålla följande ändrade lydelse:

§ 3.

Där annorlunda icke är i § 4 av denna kungörelse eller eljest i särskild ordning stadgat, utgår dyrtidstillägget med 28 procent av den för månad uppburna avlöningen; dock att

dels beträffande — — — krontal bortfaller.

§ 4.

Mom. 1. Till befattningshavare — — — iakttagande därav, att det procenttal, efter vilket dyrtidstillägget skall utgå, utgör 10, att det belopp — — —, angivna belopp.

Mom. 2. Därest för — — — sagda övergångsbestämmelser ;

2) nr 201 i första kammaren av herr *Hansson, Sigfrid, m. fl.*, likalydande med nr 324 i andra kammaren av herrar *Johanson* i Stockholm och *Hage*, vari hemställdts, att riksdagen måtte i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 5 besluta antaga följande

Fö r s l a g

till

K u n g ö r e l s e

angående vissa ändringar i kungörelsen den 15 juni 1923 (nr 265) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

§ 3.

Där annorlunda icke är i § 4 av denna kungörelse eller eljest i särskild ordning stadgat, utgår dyrtidstillägget å den för månad uppburna avlöningen efter ett procenttal, motsvarande hälften av det utav Kungl. Maj:t fastställda talet för levnadskostnadsökningen och i förekommande fall avjämnat till närmast lägre hela tal, *vartill kommer dels ett fast bottentillägg räknat efter tio kronor för månad*, dels ock beträffande befattningshavare, vilken vid början av det kalenderår, som omfattar den månad dyrtids-

tillägget avser, underhållit barn under sexton års ålder, ett fast *barntilllägg*, räknat efter fem kronor för månad och varje sålunda underhållet barn; dock att *bottentilllägg* och *barntilllägg* tillsammans ej må uppgå till högre belopp än det procentuella tillägget för motsvarande tid.

Tilllägg utgår icke på grund av försörjningsplikt för barn, som — — — familjens underhåll,

Uppgår avlöningen till mera än 620 kronor i månaden, utgår å den del, som överstiger nämnda belopp, icke dyrtidstilllägg.

Dyrtidstilllägg — — — helt krontal bortfaller.

§ 4.

Mom. 1. Till befattningshavare — — — iakttagande därav, att det i § 3 omförmälda procenttal skall i varje särskilt fall minskas med 18,

att *bottentillägget* för månad räknat utgår med åtta kronor,

att det belopp, varmed dyrtidstillägget ökas för varje underhållet barn, utgör fyra kronor, samt

att dyrtidstilllägg icke utgår å den del av avlöningen, som må överstiga 750 kronor i månaden.

Mom. 2. Därest för — — — sagda övergångsbestämmelser;

3) nr 322 i andra kammaren av herrar *Olsson* i Kalmar och *Laurén*, vari hemställts, att riksdagen, med avslag å Kungl. Maj:ts i proposition nr 5 framlagda förslag till kungörelse angående vissa ändringar i kungörelsen den 15 juni 1923 (nr 265) med allmänna grunder för dyrtidstilllägg åt befattningshavare i statens tjänst, ville besluta, att §§ 3 och 4 i samma kungörelse skola i nedan intagna delar hava följande ändrade lydelse:

§ 3.

Där annorlunda icke är — — — familjens underhåll.

Uppgår avlöningen till mera än 1,000 kronor i månaden, utgår å den del, som överstiger nämnda belopp, icke dyrtidstilllägg.

Dyrtidstilllägg utgår ej — — — krontal bortfaller.

§ 4.

Mom. I. Till befattningshavare — — — utgör 4 kronor, samt

att dyrtidstilllägg icke utgår å den del av avlöningen, som må överstiga 1,250 kronor i månaden.

Vad nu är sagt — — — angivna belopp.

Mom. II. Därest för — — — sagda övergångsbestämmelser,

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1924;

4) nr 323 i andra kammaren av herr *Kinmanson*, vari hemställts, att riksdagen måtte antaga följande

Förslag

till

Kungörelse

angående vissa ändringar i kungörelsen den 15 juni 1923 (nr 265) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

Häri genom förordnas, att §§ 2, 3 och 4 i kungörelsen den 15 juni 1923 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst skola i nedan intagna delar hava följande ändrade lydelse.

§ 2.

För att tjäna till grund för dyrtidstilläggets bestämmande skall av Kungl. Maj:t fastställas, att gälla ett budgetår framåt, det tal, som skall anses motsvara levnadskostnadsökningen. Detta tal skall med ledning av genom socialstyrelsens försorg verkställda beräkningar rörande den efter ingången av augusti månad 1914 inträdda ökningen i levnadskostnaden utgöra ett medeltal av levnadskostnadsökningen under närmast föregående fyra kvartal.

Närmare föreskrifter — — — Kungl. Maj:t.

§ 3.

Där annorlunda — — — familjens underhåll.

Dyrtidstillägg utgår — — — krontal bortfaller.

§ 4.

Mom. 1. Till befattningshavare — — — utgör 4 kronor, samt att dyrtidstillägg icke utgår å den del av avlöningen, som må överstiga 1,250 kronor i månaden.

Vad nu är — — — sagda övergångsbestämmelser.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1924, samt

5) nr 325 i andra kammaren av herr *Starbäck*, vari hemställt, att riksdagen med avslag å Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 5 måtte för sin del besluta, att de för budgetåret 1923—1924 gällande allmänna grunder för dyrtidstillägg till statens befattningshavare skola gälla jämväl för budgetåret 1924—1925.

Utskottet.

Utskottet vill erinra, att innevarande riksdag redan på statsutskottets förslag beslutat, att de för budgetåret 1923—1924 gällande allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst med undantag dock bland annat i vad angår de under jordbruksdepartementet hörande befattningshavare skola gälla jämväl för budgetåret 1924—1925.

Genom nämnda beslut har riksdagen även i princip intagit sin ställning till de i ämnet väckta motionerna.

Vad riksdagen sålunda beslutat bör enligt utskottets mening fastställas att i tillämpliga delar gälla jämväl beträffande under jordbruksdepartementet hörande befattningshavare. Med hänsyn till riksdagens beslut i fråga om grunderna för dyrtidstilläggen torde det av Kungl. Maj:t äskade anslaget till dyrtidstillägg i allmänhet åt befattningshavare i statens tjänst å 1,250,000 kronor böra ökas med 100,000 kronor till 1,350,000 kronor.

Under åberopande av vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition samt de av herr S. Hansson m. fl. (I: 201), herrar Olsson i Kalmar och Laurén (II: 322), herr Kinmanson (II: 323) samt herrar Johanson i Stockholm och Hage (II: 324) i ämnet väckta motionerna ävensom med bifall till herr Starbäcks motion (II: 325), samt med avslag å herrar J. Johanssons och A. Nilssons motion (I: 195) och herr Peterssons i Broaryd m. fl. motion (II: 319), må

a) besluta, att beträffande de under jordbruksdepartementet hörande befattningshavare de för budgetåret 1923—1924 gällande allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst skola gälla jämväl för budgetåret 1924—1925;

b) medgiva, att till befattningshavare vid statens domäner dyrtidstillägg för budgetåret 1924—1925 må utgå av de medel, av vilka verkets omkostnader i övrigt bestridas,

c) till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare vid statens reproduktionsanstalt under nionde huvudtiteln anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 4,060 kronor att utgå i första hand av inkomster av anstalten,

d) till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare vid andra verk och institutioner än statens reproduktionsanstalt under nionde huvudtiteln anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 1,350,000 kronor.

Stockholm den 23 maj 1924.

På jordbruksutskottets vägnar:

O. NILSSON.

Närvarande: se utlåtande nr 68.